

LBRIS

We know
books

Marius Dorin LULEA

România,
Pământul Făgăduinței:
O Construcție pentru Viitor

EDITURA VICOVIA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LULEA, MARIUS DORIN

România, Pământul Făgăduinței : o construcție pentru
viitor / Marius Dorin Lulea. - Bacău : Vicovia, 2025

ISBN 978-606-994-094-5

32

Cuprins

Despre mine 7

Partea a I-a

Introducere 19

Scurtă istorie 28

Vecinii noștri 58

Relația noastră cu marile puteri 69

Demografia 80

Balanța comercială 89

Taxe și Impozite 100

Rolul sistemului monetar 110

Un Fond Suveran pentru România:

Cheia Dezvoltării Durabile 116

Un stat mai suplu 121

Despre rambursarea datoriei externe 127

Agricultura 133

Sistemul energetic național 138

Infrastructură și transport 147

Despre creșterea PIB-ului prin
creșterea vitezei de rotație a banilor 159

Rolul statului de distribuție echitabilă a bunăstării	165
Despre Educație și Cultură	169
Sănătate, sport și mediu	178
Justiție, securitatea internă și statul de drept	181
Libertate, state și corporații	195
Diplomația și relațiile internaționale	203
NATO și Uniunea Europeană	215
Pământul Făgăduinței	225
Românii	230
Să lăsăm cetățenii să direcționeze către bursele din România o parte din impozitele pe muncă	238
Expansiunea monetară inteligentă: cheia unei economii puternice	250
De ce un stat trebuie să își sprijine ocazional companiile puternice?	255
Psihologia Maselor	260
Arta Influenței: Calea Către Succes prin Exemplu, Comunicare și Empatie	269
Editorial: Granițele civilizațiilor și lecția pentru România	278
Statul a ajuns cel mai mare „țepar”. De ce este nevoie de un fond pentru plata rapidă	287
Datoria publică: instrument al suveranității sau armă a dependenței economice?	292

Partea a II-a

Banii și echilibrul economic.	
Opt scenarii pentru folosirea banilor suplimentari	303
Bursa. Fața Nevăzută a Pieței de Capital	316
Creditarea - echilibru necesar între consum, achiziția de locuințe, agricultură și finanțarea companiilor producătoare	329
Un Fond Suveran: Soluția Strategică pentru Economii Moderne	351

Scurtă istorie

Este dificil să analizăm unde ne aflăm astăzi și ce trebuie să facem dacă nu reușim să înțelegem ce s-a întâmplat în trecut. În ciuda tendinței noastre de a presupune că tot ceea ce se întâmplă astăzi este unic și are doar o legătură minimă cu trecutul, realitatea este cu totul diferită.

Comportamentul social, la fel ca și cel individual, este în general predictibil. Acesta este înscris în codul genetic al ființei umane. Dacă un eveniment s-a petrecut în trecut, există o mare probabilitate ca acesta să se repete în viitor. Dacă ai un anumit tip de comportament sau gândire, poți cu ușurință să extrapolezi acest lucru la cei din jur. Dacă te cunoști pe tine însuși și știi cum ai reacționa la anumiți factori, atunci îi vei cunoaște și pe cei din jurul tău.

În general, comportamentul uman este predictibil.

Putem privi istoria din perspectiva timpului, iar timpul poate fi descris simplificat ca fiind in-

finit, atât în ceea ce privește trecutul, cât și viitorul. Timpul prezent nu există propriu-zis, el se scurge mai repede decât viteza luminii. Timpul, în esență, este doar o reprezentare inventată de om pentru a ne raporta la evenimentele din trecut sau pentru a prognoza cele viitoare. Practic, evenimentele sunt importante, nu timpul în sine, acesta fiind doar o scară creată de om pentru a putea fixa repere.

Acțiunile care se petrec astăzi sunt legate direct de evenimentele din trecut și influențează cele viitoare.

Trecutul ne influențează.

Aș compara fenomenul prin care evenimentele din trecut afectează prezentul cu atracția gravitațională dintre două corpuri, care depinde direct proporțional de masa acestora și invers proporțional de pătratul distanței dintre ele. Practic, cu cât unul dintre corpuri sau ambele sunt mai mari, cu atât forța de atracție, sau influența reciprocă, este mai mare. Cu cât distanța dintre cele două corpuri este mai mare, cu atât atracția gravitațională este mai mică, dar crește pe măsură ce distanța scade.

Aceste teorii din fizică pot fi aplicate și în analiza fenomenelor care se petrec de-a lungul timpului, cu mențiunea că, în acest caz, distanța dintre evenimente reprezintă timpul, iar intensitatea evenimentelor reprezintă „masa” lor. În

acest context, efectul pare să se desfășoare într-o singură direcție: fenomenele din trecut afectează cele din viitor. Un eveniment prezent nu poate influența un eveniment din trecut, dar este cauzat de unul anterior.

Astfel, vom înțelege de ce evenimentele mai apropiate de noi au efecte mai puternice, în timp ce cele mai îndepărtate își pierd influența asupra prezentului. Probabil vorbim aici și de un efect de diluție a acțiunii într-o mare masă de evenimente afectate. Chiar și în fizică, cu cât te îndepărtezi de un corp, atracția gravitațională exercitată de acesta scade, însă începi să intri sub influența altor corpuri.

Pe de altă parte, un eveniment grandios din trecut poate să producă fenomene majore și astăzi, chiar dacă unele dintre ele nu sunt percepute imediat.

Vreau să vă ofer un exemplu: existența lui Isus Hristos. Acesta reprezintă un eveniment foarte îndepărtat în timp, petrecut acum 2.000 de ani. De atunci și până acum au apărut și dispărut mulți profeti, dar influența lor a rămas localizată în timp și spațiu. Existența lui Isus Hristos și modul de gândire propus de el au avut inițial un efect local, dar care s-a transformat în ceva de ordinul unei explozii nucleare în timp. La început, efectul a fost unul restrâns, aparent irelevant, dar cu o intensitate extraordinară de mare, similară energiei din centrul unei explozii nucleare. Pe măsură

ră ce timpul a trecut, raza de dispersie a devenit mai mare, iar intensitatea a scăzut, dar efectul a fost global. Tot ceea ce vedem astăzi pe pământ, bunăstarea de care ne bucurăm, provine din evenimentele și învățăturile din acea perioadă. Fără creștinism și învățăturile lui Isus Hristos, cel mai probabil am fi continuat să ne războim într-o spirală interminabilă de violență, conform vechilor scripturi care cereau răzbunare, „ochi pentru ochi și dinte pentru dinte”.

Gândirea creștină a acționat asemenea unei picături de apă care erodează o piatră. A fost constantă, perseverentă, iar în timp a avut un impact decisiv.

Lumea a stat în întuneric timp de mii de ani, fără o evoluție tehnologică semnificativă. Imperiile se ridicau și cădeau într-un ciclu perpetuu. Însă, în cele două milenii scurse de la evenimentul pe care îl numim Isus Hristos, învățăturile lăsate de acesta au generat o nouă abordare a relațiilor dintre oameni, bazată pe egalitate și fraternitate. Conceptele creștine au devenit, în cele din urmă, legi care stau la baza moralei societății de astăzi, deși puțini sunt conștienți de acest lucru.

„Să nu ucizi, să nu furi, să nu minți, să nu râvnești ceea ce aparține aproapelui tău” sunt concepte care stau la baza sistemului judiciar din orice stat al lumii. Iertarea, introdusă de Isus Hristos, adică să întorci și celălalt obraz în loc de răzbunare, este un alt concept revoluționar. Răz-

buarea nu aduce decât război și creează un lanț nesfârșit de evenimente catastrofale, asemănătoare reacțiilor nucleare în lanț.

Revenind la scopul acestui capitol, vom înțelege unde ne aflăm astăzi și ce trebuie să facem, dacă vom înțelege evenimentele din trecutul nostru și efectele lor puternice, care ne influențează și astăzi.

Ne așteptăm ca evenimentele petrecute acum câteva mii de ani să ne afecteze într-o mai mică măsură, în timp ce cele recente au un impact mai mare. De exemplu, simțim încă efectul imperiilor construite de Burebista și Decebal, care marchează unitatea noastră teritorială de astăzi. Simțim și influența lumii romane asupra acestui teritoriu, la fel cum și alte națiuni o resimt. Acest lucru nu generează însă nivelul de sărăcie sau bogăție al unei națiuni sau al unui individ. Dacă ar fi așa, bogăția ar trebui să fie la același nivel cu al țărilor care au avut aceeași influență, însă acestea sunt multe, practic întreaga Europă.

Pe de altă parte, simțim puternic efectele recente ale Revoluției Române din 1989, când poporul a decis să facă o schimbare, chiar dacă dorința lor a fost, pe moment, furată. Vorbim despre un eveniment mai mic ca intensitate decât interacțiunea dintre lumea dacică și cea romană, dar, datorită apropierii în timp influența sa este mai mare.

Sărăcia de astăzi, gradul ridicat de corupție, plecarea a aproape 6 milioane de români, pierde-

rea temporară a controlului asupra statului român și a avuției naționale sunt, în mare măsură, consecințe ale evenimentelor din 1989. Practic, Revoluția Română a produs o schimbare profundă în societate, un șoc comparabil, de exemplu, cu cel provocat de primul sau al doilea război mondial.

Deși a început ca o revoluție, adică dorința firească a românilor de a schimba ceva, totul s-a transformat într-o lovitură de stat în care o grupare bine organizată a preluat controlul asupra statului român. Acest lucru s-a întâmplat într-un anumit context internațional și sub influența unor mari puteri precum Rusia, SUA sau chiar Germania. În cele din urmă, efectele loviturii de stat se vor dovedi, în termeni istorici, reduse în timp, însă Revoluția își reintră treptat în drepturi, deoarece schimbările în societate nu au putut fi controlate, iar poporul a urmat propria direcție. Lovitura de stat a avut o amploare mai mică decât Revoluția, deși ambele fenomene s-au petrecut simultan. Tocmai de aceea, pe măsură ce ne îndepărtăm de 1989, lovitura de stat își pierde din intensitate, în timp ce Revoluția capătă amploare.

Putem deduce, așa cum se întâmplă și în fizică, că evenimentele de astăzi sunt consecința unui număr infinit de evenimente din trecut, situate într-un timp infinit. Oamenii sunt influențați într-o mică măsură de Soare, din punct de vedere gravitațional, dar există influența dominantă a Pământului. Totuși, influența gravitațională a Soarelui există asupra noastră, doar că este prea mică din

cauza distanței mari. De asemenea, influența gravitațională a unei pietre pe care o ținem în mână există asupra noastră, dar intensitatea ei este prea mică, așa că distanța devine irelevantă în comparație cu imensitatea Pământului. Sigur, atât piatra, cât și Soarele și Pământul produc efecte simultan, dar există un efect dominant în acest caz.

În cazul anului 1989, Revoluția Română și lovitură de stat au reprezentat evenimente petrecute la aceeași distanță în timp, însă Revoluția reprezintă Pământul, iar lovitură de stat doar o stâncă mai mare.

Tocmai de aceea, efectele loviturii de stat încep să dispară, românii nu mai acceptă ordinea socială, politică și economică impusă la acel moment, partidele politice rezultate din lovitură de stat nu mai sunt acceptate în mentalul colectiv, iar personajele care reprezintă acel eveniment sunt tratate marginalizate. Sigur, ele pot dispărea, dar efectul existenței lor va persista o perioadă destul de lungă, însă cu o intensitate mai mică.

În 1989, românii au dorit o schimbare, o revoluție. Efectele acestei dorințe încă există, au o intensitate mare și au început să domine societatea.

Deși discuția de mai sus pare ușor filosofică, în realitate nu este, ci are un scop foarte clar: să înțelegem ce trebuie să extragem din trecut pentru a înțelege prezentul și a planifica viitorul.

Românii au locuit pe aceste meleaguri din cele mai vechi timpuri, probabil din momentul în

care aceste pământuri au oferit un climat favorabil locuirii. Omenirea nu s-a născut aici, această informație este certă, însă nu trebuie să confundăm omenirea cu civilizația europeană sau cu cea regională. Fluxul migrator al lumii s-a desfășurat întotdeauna spre vestul continentului dinspre est și sud-est, iar pământurile locuite astăzi de români au reprezentat, în esență, poarta de intrare terestră în Europa. Sigur, au existat contacte civilizaționale și pe căi maritime, dar nu exista posibilitatea de a transporta o populație atât de numeroasă încât să ducă la popularea întregului continent.

Astfel, românii erau aici, indiferent dacă le spunem geți, daci, vlahi, moldoveni sau români. Aceste denumiri sunt date de oameni. În aceste regiuni, de câteva mii de ani, există o continuitate genetică, culturală și spirituală. Românii trăiau în comunități izolate și protejate de păduri, astfel încât marile migrații nu au influențat decât marile centre urbane, cu siguranță nu și zona rurală, unde locuia majoritatea românilor. De asemenea, putem observa că și astăzi linia migratoare nu se oprește aici, iar ținta este vestul continentului. Acest fenomen se desfășoară de aproximativ 2000 de ani.

Există o probabilitate mai mare ca dacii să fi influențat civilizația romană decât invers, având în vedere liniile de emigrație. Acum 2000 de ani, granițele nu existau în Europa, lumea era destul de liberă. Se putea circula dintr-o parte în cealaltă

URDIS

We know

a lumii cu ușurință, dar cu riscurile specifice unei epoci în care legile erau puține. Păstorii plecau cu turmele din Munții Carpați și ajungeau până la Roma, unde obțineau avuții impresionante cu care se întorceau acasă. Sigur, aceste călătorii durau luni de zile, dar ce contează câteva luni în imensitatea timpului?

Cu toții am auzit de Ștefan cel Mare, Mircea cel Bătrân și Vlad Țepeș. Sunt figuri istorice marcante ale trecutului nostru. Ele sunt mai ușor de reținut datorită efectelor mari pe care le-au avut. Ștefan cel Mare a domnit atât de mult încât a schimbat mai mulți conducători ai Imperiului Otoman și ai Rusiei, conferindu-i o mare putere prin înțelepciunea și învățămintele sale. Ștefan cel Mare a reușit să organizeze un stat care funcționa nu foarte diferit de statul român de astăzi. Construcția de biserici avea un rol precis: consolidarea puterii politice, control social și educarea populației.

Vreau însă să revenim asupra unor evenimente mai apropiate.

Cred că putem marca evenimentele importante din ultimii 200 de ani astfel: raptul Basarabiei din 1812, Revoluția lui Tudor Vladimirescu din 1821, Revoluțiile Românești din 1848, Unirea sub Cuza Vodă din 1859, Independența de stat a României din 1877, Primul Război Mondial și Marea Unire din 1918, Al Doilea Război Mondial și comunismul din 1945, Revoluția Română din 1989. Practic, observăm opt evenimente majore

care s-au desfășurat în ultimii 200 de ani. Deși nu este corect să generalizăm, am putea presupune că, în medie, la fiecare 25 de ani se petrece un eveniment major, însă vom vedea că unele dintre ele sunt puternic legate de evenimentele apropiate, mai degrabă fiind o consecință a acestora.

De exemplu, există o puternică legătură între 1812 și 1821, la fel cum între 1848 și 1859 există o cauzalitate. Și între 1918 și 1945 există o continuitate a evenimentelor, de fapt un proces întins pe o perioadă mai lungă de timp.

Oamenii au nevoie de repere, de explicații matematice care să includă cifre. Sigur, nimeni nu a văzut până acum un atom de hidrogen sau de heliu, cu toate acestea am creat un tabel de elemente chimice pentru a descrie fenomene pe care nu le putem înțelege pe deplin, nu le putem vedea, dar ale căror consecințe le putem măsura și știm că există.

Să ne întoarcem atunci la anul 1812, când, în urma războiului dintre Imperiul Țarist și cel Otoman, jumătatea de Moldova situată la est de râul Prut a fost anexată de Imperiul Țarist. Rusia de atunci nu avea niciun drept să primească acest teritoriu, iar Turcia de atunci niciun drept să cedeze din teritoriul unui stat care nu îi aparținea. Cu toate acestea, trebuie să reținem că granițele sunt construite și stabilite de cei mai puternici la un anumit moment.